

Richtlijnen

— Milieu-effectrapport BritNedkabel

RICHTLIJNEN

MILIEU-EFFECTRAPPORT BRITNEDKABEL

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdstuk 1 - Inleiding	3
Hoofdstuk 2 - Vorm en presentatie van het milieu-effectrapport	5
Hoofdstuk 3 - Probleemstelling en doel	6
Hoofdstuk 4 - Te nemen en eerder genomen besluiten	7
Hoofdstuk 5 - Voorgenomen activiteit en alternatieven	9
Hoofdstuk 6 - Bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling	13
Hoofdstuk 7 - Milieugevolgen	16
Hoofdstuk 8 - Vergelijking van de alternatieven	20
Hoofdstuk 9 - Overzicht van leemten in kennis en informatie	21
Hoofdstuk 10 - Evaluatie van het milieu-effectrapport	22
Hoofdstuk 11 - Samenvatting van het milieu-effectrapport	23
Reactie op de inspraakreacties en adviezen	24
Lijst van insprekers	27

1. INLEIDING.

BritNed (een samenwerkingsverband tussen de Britse nationale elektriciteitsnetbeheerder National Grid Group en de Nederlandse nationale elektriciteitsnetbeheerder TenneT BV) heeft het voornemen een 450 kV-elektriciteitsverbinding tussen Groot-Brittannië en Nederland aan te leggen. Deze verbinding zal dienen voor de uitwisseling van elektriciteit tussen Groot-Brittannië en het Europese vasteland (met name Nederland). Deze verbinding draagt bij aan de realisering van de Europese elektriciteitsmarkt en daarnaast aan de voorzieningszekerheid in Nederland. BritNed is voornemens de verbinding op de Maasvlakte aan te takken op het Nederlandse nationale hoogspanningsnet.

De verbinding is niet opgenomen in het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening, dat op verzoek van BritNed via een procedure van planologische kernbeslissing (pkb-procedure) partieel herzien zal worden. Deze herziening heeft betrekking op het tracé dat ligt in het gebied waarop de Wet op de Ruimtelijke Ordening van toepassing is, dat wil zeggen het tracé vanaf het aantakkingspunt op de Maasvlakte tot aan de grens van de Nederlandse territoriale wateren. De Ministerraad stelt de partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening vast.

De initiatiefnemer dient voorts op grond van de bepalingen van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken bij de Minister van Verkeer en Waterstaat vergunning tot aanleg van de verbinding aan te vragen. De vergunning reikt vanaf de kust tot aan de westgrens van het Nederlandse deel van het Continentale Plat. Voor realisering van de verbinding te land dienen tevens de provincie Zuid-Holland en de gemeente Rotterdam vergunningen te verstrekken.

Voor de partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening is conform de bepalingen van de Wet milieubeheer milieu-effectrapportage vereist. De Ministers van Economische Zaken en van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer zijn in de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.-procedure) bevoegd gezag; BritNed is in deze procedure initiatiefnemer. Om praktische redenen zal het milieu-effectrapport ook op het gedeelte van de Exclusieve Economische Zone – dus buiten de werkingssfeer van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening – betrekking hebben.

BritNed heeft op 15 februari 2002 de Minister van Economische Zaken de startnotitie voor het milieu-effectrapport toegezonden. Deze startnotitie markeert het begin van de m.e.r.-procedure.

De startnotitie is in Nederland van 27 mei tot en met 24 juni 2002 op verschillende plaatsen ter inzage gelegd. Er bestond tot en met 24 juni 2002 de gelegenheid op de

startnotitie in te spreken, en opmerkingen over de richtlijnen voor het milieu-effectrapport bij het bevoegd gezag in te dienen.

Tegelijk met de terinzagelegging van de startnotitie heeft de Minister van Economische Zaken de commissie voor de milieu-effectrapportage en de wettelijk adviseurs (de VROM-inspectie en directeur Natuurbeheer van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij) om advies ten behoeve van vaststelling van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport verzocht.

Een werkgroep van de commissie voor de milieu-effectrapportage, onder voorzitterschap van de heer dr. D.K.J. Tommel, heeft op 23 juli 2002 zijn advies bij de Minister van Economische Zaken ingediend. Bij haar advies heeft de commissie de bij het bevoegd gezag ingediende inspraakreacties mede betrokken.

Het bevoegd gezag heeft voorts rekening gehouden met de door Britse autoriteiten gemaakte opmerkingen.

Deze richtlijnen dienen als richtsnoer voor de inhoud van het door de initiatiefnemer op te stellen milieu-effectrapport.

Naast het vermelden van de richtlijnen heeft het bevoegd gezag tevens aangegeven, op welke wijze het de ingekomen inspraakreacties bij het bepalen van de richtlijnen betrokken heeft.

2. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT.

Het milieu-effectrapport is bedoeld om op een toegankelijke en begrijpelijke wijze de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit - in dit geval de aanleg van een 450 kV-hoogspanningsverbinding tussen Groot-Brittannië en Nederland - in beeld te brengen. Het milieu-effectrapport dient een helder inzicht over de betreffende milieugevolgen van de aanleg van de verbinding te verschaffen om een basis te vormen voor de partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening, alsmede voor andere besluiten die voor realisering van de BritNedkabel nodig zijn, met name de vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken. De vorm en presentatie van het milieu-effectrapport dienen daarom aan hoge eisen te voldoen. Het milieu-effectrapport moet op duidelijke en systematische wijze worden opgebouwd en ingedeeld. Daarbij kan worden aangesloten bij de in artikel 7.10, lid 1 van de Wet milieubeheer opgenomen indeling.

Keuzen, die in het milieu-effectrapport gemaakt worden, moeten met de daarbijbehorende motivering helder en expliciet naar voren komen. Bijzondere aandacht dient besteed te worden aan de heldere presentatie van elementen, die voor de besluitvorming van de verschillende autoriteiten van essentieel belang zijn.

Voorts dient grote aandacht besteed te worden aan de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Deze dienen op zodanige wijze te worden gepresenteerd, dat zij in de tekst goed met elkaar vergeleken kunnen worden. Bij deze presentatie dient bij voorkeur gebruik gemaakt te worden van tabellen, figuren en kaarten. Bij gebruik van kaarten dient recent kaartmateriaal gebruikt te worden, topografische namen goed leesbaar weer te worden gegeven en een duidelijke legenda aanwezig te zijn. Ter bevordering van de leesbaarheid dient de informatie verdeeld te worden over afzonderlijke kaartbladen met ieder een beperkte informatie. Daarnaast dient aandacht besteed te worden aan de legendateksten, m.n. wat betreft de vertaling van Engelse termen. Alle kaarten dienen voorzien te zijn van hetzelfde coördinatenstelsel.

Het is wenselijk de tekst van het milieu-effectrapport zo beknopt mogelijk te houden. Het milieu-effectrapport dient van een goed leesbare samenvatting te worden voorzien. Achtergrondgegevens en onderbouwende informatie kan in tot het milieu-effectrapport behorende bijlagen worden opgenomen.

Van belang zijn tevens een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een overzicht van de geraadpleegde bronnen en het verrichte onderzoek, waaronder begrepen een literatuurlijst.

3. PROBLEEMSTELLING EN DOEL.

Artikel 7.10, lid 1, onder a, van de Wet milieubeheer:

"Het milieu-effectrapport bevat tenminste een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd".

Teneinde eenieder duidelijk te maken waarom de betrokken activiteit wordt voorgenomen, dient in het milieu-effectrapport een duidelijke vermelding van de probleemstelling alsmede het doel van de activiteit plaats te vinden. In dat verband moet ook aangegeven worden, welke motivering en overwegingen aan de voorgenomen activiteit ten grondslag liggen. Met het aangeven van de probleemstelling en het doel wordt tevens uiteraard de reikwijdte van de in het milieu-effectrapport aangedragen oplossingen bepaald en van grenzen voorzien.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

- Vermeld het doel van de voorgenomen activiteit, het leggen van een gelijkstroom 450 kV-hoogspanningsverbinding tussen Groot-Brittannië en Nederland.
- Beschrijf de achterliggende gronden, die tot aanleg van genoemde verbinding leiden. Geef in hoofdlijnen het volgende aan:
  - de verwachte marktvraag naar transport van elektriciteit tussen Groot-Brittannië en het Europese vasteland c.q. Nederland.
  - de mogelijkheden, die de kabel voor internationale stroomuitwisseling kan bieden, en de bijdrage aan de realisering van de Europese elektriciteitsmarkt
  - de rol, die de verbinding in de elektriciteitsvoorziening in Nederland kan spelen.
- Geef aan, welke efficiencyvoordelen bij energie-opwekking op afstand bereikt worden, rekening houdend met het energieverlies door het transport van elektriciteit.
- Motiveer, waarom het doel alleen bereikt kan worden door aanleg van een separate rechtstreekse verbinding tussen Nederland en Groot-Brittannië en niet door middel van het gebruik maken van de (al dan niet aan te passen) reeds bestaande verbinding Groot-Brittannië-Frankrijk-België-Nederland.
- Geef aan, of de verbinding in de toekomst kan worden gebruikt voor de afvoer van elektriciteit opgewekt door offshore-windenergie door koppeling aan één of meer toekomstige offshore windparken.

4. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN.

Artikel 7.10, lid 1, onder c, van de Wet milieubeheer:

"Het milieu-effectrapport bevat tenminste een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven".

Vanzelfsprekend staan de door het bevoegd gezag te nemen besluiten over de aanleg van de 450 kV-elektriciteitsverbinding tussen Groot-Brittannië en Nederland niet op zichzelf. Deze besluiten zijn op hun beurt weer het gevolg van dan wel ingebed in andere besluiten van diverse aard, die zowel op de elektriciteitsvoorziening de ruimtelijke ordening als het milieu betrekking kunnen hebben. Naast deze nationale besluiten kunnen uiteraard besluiten van internationale organisaties of buitenlandse overheden een essentiële rol spelen. Opdat een ieder weet welke besluiten aan de orde zijn, dient het milieu-effectrapport een volledig overzicht van de genomen en te nemen besluiten alsmede de daarvoor bevoegde organen te bevatten.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing.

- Vermeld en beschrijf globaal de relevante genomen nationale en internationale besluiten (waaronder internationale verdragen), die randvoorwaarden stellen aan de (besluitvorming rond) de aanleg van de verbinding. Schenk daarbij in ieder geval aandacht aan:
  - Het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening (1994)
  - De pkb-plus Project Mainportontwikkeling Rotterdam deel 4 (2003)
  - Het Structuurschema Groene Ruimte (1995)
  - De Vijfde Nota over de Ruimtelijke Ordening deel 3 (2002)
  - Het Nationaal Milieubeleidsplan-4 (2001)

  - Het streekplan Rijnmond van de provincie Zuid-Holland (1986)
  - Streekplan Rijnmond: Interim Beleidsnota 1996.
  - Het bestemmingsplan van de gemeente Rotterdam:
    - Bestemmingsplan Maasvlakte 1981 (1982)
    - Eerste herziening Bestemmingsplan Maasvlakte 1981 (1987)
    - Bestemmingsplan Maasvlakte West (1996)
  - Het Beleidsplan Milieu en Water van provincie Zuid-Holland (1996)
  - De provinciale milieuverordening Zuid-Holland (1998)
  - Het Integraal Beleidsplan Voordelta (1993)
  - Het Convenant "Visie en Durf" tussen de gemeente Rotterdam, Stichting Natuur en Milieu, Vereniging Natuurmonumenten, en het Consept (2000)

- De Elektriciteitswet 1998.
- De capaciteitsplannen 2001-2007 en 2003-2009 van TenneT BV.

- De Wet beheer rijkswaterstaatswerken (1996)
- De Wet milieubeheer (1979)
- De Wet verontreiniging oppervlaktewateren (1969)
- De Grondwaterwet (1981)
- De Natuurbeschermingswet (1998)
- De Woningwet (1962)
- De Wet voorkoming verontreiniging door schepen (1983)
- Wet goedkeuring Verdrag ter voorkoming van verontreiniging van de zee ten gevolge van het storten uit schepen en luchtvaartuigen (1975)

- De EU-Habitat-richtlijn (1992/43/EG)
- De EU-Vogelrichtlijn (1979/409/EG)
- De aanwijzing van de Voordelta als gebied waarop de EU-Vogelrichtlijn van toepassing is.
- De aanmelding van de Voordelta als gebied waarop de EU-Habitatrichtlijn van toepassing is.
- Het Verdrag inzake milieu-effectrapportage in grensoverschrijdend verband (Espooverdrag, 1991)
- Het Zeerechtverdrag (1982)
- Het Verdrag inzake bescherming mariene milieu in Atlantische Oceaan (OSPAR-verdrag, 1992)
- De Conventie van Bern inzake bescherming leefmilieus van bedreigde dier- en plantensoorten (1979)
- De Conventie van Ramsar (“Wetlands Conventie”, 1991)
- Het Biodiversiteitsverdrag (1992)
- De Conventie van Bonn inzake bescherming van leefgebieden van migrerende diersoorten (1979)
- Het Marpolverdrag (1972)

- Naast de Nederlandse rijksoverheid dienen verschillende andere overheden (provincies en gemeenten) en de Britse autoriteiten besluiten te nemen. Geef per alternatief aan welke besluiten de Nederlandse rijksoverheid, de provincies en gemeenten en buitenlandse autoriteiten dienen te nemen. Geef daarbij aan volgens welke procedure(s) en met welk tijdsplan de besluitvorming zal plaatsvinden.

- Geef aan, op welke wijze de afstemming tussen de procedures voor tracébeoordeling van de Britse en de Nederlandse overheid plaatsvindt.

5. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN.

Artikel 7.10, lid 1, onder b, van de Wet milieubeheer:

"Het milieu-effectrapport bevat tenminste een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijze in beschouwing dienen te worden genomen".

Zoals reeds meermalen gememoreerd, is de voorgenomen activiteit het aanleggen van een 450 kV-hoogspanningsverbinding tussen Nederland en Groot-Brittannië. Het bevoegd gezag dient onder meer in de partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening een ruimtelijk besluit te nemen over het tracé van de voorgenomen verbinding. Om dit besluit te kunnen nemen en een keuze te kunnen maken, zal het bevoegd gezag over inzicht dienen te beschikken over alternatieven naast het door de initiatiefnemer geprefereerde tracé. Conform de bepalingen van de Wet milieubeheer zal in dit verband tevens een meest milieuvriendelijk alternatief ontworpen dienen te worden. Naast de alternatieven dient de referentiesituatie beschreven te worden.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

- Zet globaal uiteen, welke mogelijke aanlandingspunten en tracés voor aanlanding van de voorgenomen elektriciteitsverbinding tussen Groot-Brittannië en Nederland mogelijk zijn.
- Licht toe welke van deze aanlandingspunten en tracés als niet realistisch moeten worden beschouwd. Onderbouw deze keuzes en geef aan welke criteria op het gebied van planologie, milieu, technologie en kosten of anderszins van toepassing zijn.
- Ontwikkel met als aanlandingspunt de Maasvlakte drie alternatieve tracés:
  - Een tracé dat vanaf zuidelijke richting het aanlandingspunt de Maasvlakte nadert zoals beschreven in de startnotitie.
  - Een tracé dat vanaf noordelijke richting langs de toegangsvaargeul het aanlandingspunt de Maasvlakte nadert conform de beschrijving in de startnotitie. Dit tracé wordt verder het noordelijke alternatief genoemd.
  - Een tracé dat noordelijk vanaf het noordelijke alternatief het aanlandingspunt de Maasvlakte nadert. Dit tracé wordt het noordelijk plus alternatief genoemd.
  - Geef aan welk alternatief de voorkeur geniet.
- Indien andere aanlandingspunten als realistisch moeten worden beschouwd, ontwikkel dan per aanlandingspunt een alternatief tracé vanaf Groot-Brittannië tot

aan het betreffende aanlandingspunt, inclusief de aansluiting op het Nederlandse hoogspanningsnet.

- Beschrijf op grond van welke criteria (planologisch, milieu, technisch, economisch of anderszins) de alternatieven geselecteerd zijn.
Betrek bij deze beschrijving de gevoelige gebieden en objecten zoals Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, kerngebieden van de ecologische hoofdstructuur, natuurmonumenten, stiltegebieden, het Zeereservaat voor de mond van het Haringvliet, natuur- en recreatiegebieden, de Tweede Maasvlakte, zand en grindwinninglocaties, windmolenparken, baggerstortlocaties, scheepvaartroutes, vaargeulen, ankergebieden, reeds aanwezige kabels en leidingen, gas- en oliewinninginstallaties en militaire inrichtingen.
- Teken de tracés voor het voorkeursalternatief en de alternatieven (inclusief het meest milieuvriendelijke alternatief) op kaarten in.

Nadere beschrijving tracés.

- Geef bij elk der alternatieven een beschrijving van de werkzaamheden in de realisatiefase (inrichting/aanleg), in de gebruiksfase (gebruik, monitoring en onderhoud) en bij beëindiging (eventuele ruiming).
- Geef bij elk der alternatieven aan op welke wijze hetzij door de tracékeuze hetzij door mitigerende maatregelen natuur en milieu ontzien worden. Geef daarbij in het bijzonder aandacht aan doorkruising van gebieden met bijzondere natuurwaarden en -kenmerken, zoals gebieden vallend onder de EU-Habitat- en Vogelrichtlijn en gebieden die als Zeereservaat bestemd zijn. Besteed daarbij aandacht aan:
  - de verstoring van de (zee-) bodem en water door trenchen en baggeren;
  - de verstoring door de opwekking van fysische (magnetische, elektrische en thermische) velden;
  - de risico's van vrijkomen van de kabel en de kans op kabelbreuk of -beschadiging;
  - waar relevant (bijv. bij zuidelijke tracé) de verstoring door geluid, in combinatie met de verstoring door licht en beweging.Geef bij elk van de relevante maatregelen een ALARA-beschouwing.
- Beschrijf voor het tracé van het voorkeursalternatief en de alternatieven, welke (huidige en toekomstige) andere kabels, leidingen, vaste installaties en scheepvaartroutes gekruist worden. Besteed daarbij onder meer aandacht aan hoe de werkzaamheden bij aanleg eventueel beïnvloed zullen worden door de aanwezigheid van een tijdelijke pijpleiding naar de Slufter langs de rand van de Maasvlakte ten behoeve van het overpompen van baggerspecie.

- Geef een beschrijving van het voor de verbinding te gebruiken kabeltype. Motiveer waarom voor het zogenoemd mass impregnated bipolair kabelsysteem, met twee afzonderlijke kabels die dicht naast elkaar gelegd worden in één sleuf, gekozen is. Motiveer of een monopolaire kabel met metalen retourleiding of een ander gelijkwaardig alternatief overwogen kan worden. Zet de milieugevolgen van het gebruik van bipolaire en monopolaire kabels tegen elkaar af.
- Onderbouw, waarom geen twee-aderige flattype kabel, dus met een minimale afstand tussen de twee kabels, gebruikt kan worden.
- Geef de afstand tussen de kabels aan en beschrijf daarbij:
  - de mate waarin het elektrische veld buiten de kabelverbinding treedt;
  - de veldsterkte van het magnetisch DC-veld nabij en tot op enige afstand van de kabelverbinding;
  - de veldsterkte van de magnetische wisselveldrimpels nabij en tot op enige afstand van de kabelverbinding.
- Geef voor het tracé van het voorkeursalternatief en de alternatieven aan hoelang de tijdsduur voor het leggen van de kabel bij de uitgekozen legtechniek zal zijn. Geef tevens aan gedurende welke perioden van het jaar legging mogelijk is vanuit technisch, ecologisch, economisch en extern veiligheidsoogpunt.
- Geef aan welke eisen de verlener van de vergunning op grond van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken aan de ingraafdiepte van de kabel zal stellen. Beschrijf en onderbouw in het licht van deze eisen de ingraafdiepte van de kabel. Besteed daarbij aandacht aan de toekomstige dynamiek (verleggen van vaargeulen, zandgolven e.d.) gezien de risico's op het vrijkomen van de kabel. Let daarbij met name op de aanwezigheid van velden met zandgolven in de Noordzee en de morfologische effecten van de aanleg van de Tweede Maasvlakte.
- Beschrijf voor het tracé van het voorkeursalternatief en de alternatieven welke onderhoudswerkzaamheden tijdens de levensduur noodzakelijk zijn. Geef daarbij een beschrijving van de aard van de werkzaamheden, alsmede van de periodiciteit en de duur daarvan.
- Geef een beschrijving van het convertorstation en de locatie daarvan. Motiveer de keuze van de locaties.

Meest milieuvriendelijk alternatief.

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) moet uitgaan van de best bestaande mogelijkheden ter bescherming en/of verbetering van het milieu en binnen de competentie van de initiatiefnemer liggen.

- Ga bij de ontwikkeling van een mma uit van de combinatie van het meest milieuvriendelijke tracé/aanlandingsplaats met het meest milieuvriendelijke kabelsysteem en de meest milieuvriendelijke wijze van aanleg, rekening houdend met veiligheids- en risico-eisen.
- Maak inzichtelijk, welke samenhang er bestaat tussen de tracékeuze, de wijze van aanleg en de milieu-effecten.
- Beschrijf welke dwingende eisen de tracékeuze van de voorgenomen activiteit en de alternatieven aan de wijze van aanleg stelt en in welke milieu-effecten dat sorteert.
- Teken het tracé van het mma op een kaart in.

Referentiesituatie.

- Beschouw de situatie, waarin de aanleg van de voorgenomen 450 kV- elektriciteitskabel geen doorgang zou vinden, als basis voor de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan.

6. BESTAANDE MILIEUTOESTAND EN AUTONOME ONTWIKKELING.

Artikel 7.10, lid, onder d, van de Wet milieubeheer:

"Het milieu-effectrapport bevat tenminste een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voorzover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen zouden kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen".

Bij de beschrijving van de bestaande situatie van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan wordt ervan uitgegaan, dat de voorgenomen activiteit - het aanleggen van de 450 kV-elektriciteitsverbinding tussen Groot-Brittannië en Nederland - geen doorgang vindt. Beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan is van belang om te dienen als referentiekader voor vergelijking met de situatie, waarin de voorgenomen activiteit - het aanleggen van de elektriciteitsverbinding tussen Nederland en Groot-Brittannië - wel wordt uitgevoerd.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

- Geef het studiegebied op een kaart aan. Dit omvat:
  - het Noordzeegebied, voor zover dit binnen de Nederlandse deel van het Continentaal Plat en de directe invloedssfeer van het initiatief valt;
  - het betrokken gebied van de territoriale wateren.
  - het betrokken deel van de Maasvlakte dan wel van andere realistische aanlandingspunten.
- Geef op een kaart een overzicht van de in het studiegebied gelegen gevoelige gebieden en objecten zoals Vogel- en Habitatrichtlijngebieden, kerngebieden van de ecologische hoofdstructuur, natuurmonumenten, stiltegebieden, het Zeereservaat voor de mond van het Haringvliet, natuur- en recreatiegebieden, cultureel en archeologisch erfgoed (zoals scheepswrakken) de Tweede Maasvlakte, zand en grindwinning-locaties, windmolenparken, baggerstortlocaties, scheepvaartroutes, vaargeulen, ankergebieden, reeds aanwezige kabels en leidingen, gas- en oliewinninginstallaties en militaire inrichtingen.
- Beschrijf - voorzover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben - de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan ten aanzien van de volgende aspecten:

Bodem.

- Geef de aanwezigheid en de diepte van geulen aan.

- Geef aan welke verleggingen van vaargeulen en zandgolven kunnen optreden. Besteed met name aandacht aan de dynamiek van de in de zuidelijke Noordzee liggende grote zandgolven. Geef inzicht in de migratie en hoogte van de op deze grootschalige bodemvormen gesuperponeerde kleinere vormen zoals (mega-)ribbels.
- Besteed aandacht aan de door de aanleg van de Tweede Maasvlakte optredende morfologische veranderingen optreden in het gebied van de mond van het Haringvliet, de Voordelta en de directe omgeving van de monding van de Nieuwe Waterweg. Geef aan waar in de toekomst sedimentverplaatsingen kunnen optreden en welke de gebieden zijn waar in de toekomst potentieel veel sediment zal verdwijnen of waar sediment zal bijkomen. Maak daarbij gebruik van de inschattingen in het milieu-effectrapport Projectplan Mainport Rotterdam.

Gebruik van bodem en water.

- Beschrijf het bodemgebruik ten behoeve van recreatie, natuurbehoud, visserij, zandwinning, slibstort, andere kabels en leidingen, en waterstaatkundige functies waaronder de zeewering.
- Beschrijf het gebruik van het water door de scheepvaart. Geef de scheepvaartroutes aan.

Geluidhinder.

- Geef een overzicht van de aanwezige kennis met betrekking tot verstoringgevoeligheid van aanwezige fauna (onder andere vogels, vissen, zeezoogdieren) voor geluid, eventueel in combinatie met licht en bewegingen. Neem daarbij de seizoensafhankelijkheid van de verstoringgevoeligheid mee.
- Inventariseer voor de tracés van alle alternatieven de relevante geluidgevoelige bestemmingen, waarvan tijdelijke verhoging van de geluidsbelasting kan worden aangenomen. Beschrijf de bestaande toestand van het geluidsmilieu en verschillen in plaatselijke situaties aan de hand van het referentieniveau van het omgevingsgeluid. Besteed hierbij aandacht aan de verstoringgevoeligheid van de aanwezige fauna voor geluid (eventueel in combinatie met licht en bewegingen) in gebieden met bijzondere natuurlijke waarden
- Geef aan en beschrijf voor het tracé van het voorkeursalternatief en de andere alternatieven, de ligging ten opzichte van gebieden met bijzondere natuurwaarden. Geef de situering van (geluid)verstoringgevoelige gebieden aan.

Ecologische aspecten.

- Beschrijf de mariene flora en fauna. Geef een beschrijving van aanwezige macrofauna (zoöbenthos, vissen, vogels en zeezoogdieren).
- Beschrijf de ecologische functies van kwetsbare gedeelten van de tracés voor vogels, vissen en zeehonden.
- Geef aan, of zich langs of in de nabijheid van het voorkeursalternatief of de tracé-alternatieven bijzondere soorten en vogels in de zin van de EU-Habitatrichtlijn c.q. EU-Vogelrichtlijn bevinden. Beschrijf in voorkomend geval de bijzondere soorten.
- Beschrijf de ecologische aspecten voor het tracé te land.

Autonome ontwikkeling.

- Betrek bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling de plausibel te achten vormen van bodemgebruik (bijv. natuurgebieden, Tweede Maasvlakte) zonder uitvoering van de voorgenomen activiteit. Houd daarbij rekening met mogelijke (najijs) effecten van nog lopende of inmiddels voltooide activiteiten, alsmede van activiteiten waartoe op dit moment besluiten zijn genomen.

7. MILIEUGEVOLGEN.

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wet milieubeheer:

"Een milieu-effectrapport bevat tenminste een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven".

In dit gedeelte van het milieu-effectrapport komen de gevolgen, die de voorgenomen activiteit en de alternatieven voor het milieu hebben aan de orde. Deze beschrijving moet het mogelijk maken de verschillende alternatieven voor wat betreft milieugevolgen te vergelijken, voorzover vergelijkingen zinvol kunnen zijn.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

Algemene richtlijnen.

- Geef waar nodig de plaats, de aard, omvang, tijdsduur, reikwijdte, mitigeerbaarheid en compenseerbaarheid van de milieu-effecten aan. Geef bij alle beschrijvingen aan, of de milieugevolgen een tijdelijk dan wel permanent karakter hebben. Duid zowel positieve als negatieve milieugevolgen aan. Geef tevens aan, of de gevolgen onomkeerbaar zijn. Geef aan, of er cumulatie van effecten optreedt.
- Maak bij alle beschrijvingen waar zinvol en mogelijk een onderscheid naar effecten als gevolg van aanleg en bedrijf, onderhoud, herstel en verwijdering.
- Besteed vooral aandacht aan die effecten die per alternatief verschillen en/of die gestelde normen (bijna) overschrijden.
- Maak inzichtelijk, welke methoden en /of modellen zijn gehanteerd bij de beschrijving van de milieugevolgen. Neem basisgegevens in bijlagen op of verwijs expliciet naar geraadpleegd achtergrondmateriaal.
- Geef aan, welke variatie in voorspellingsresultaten kan worden verwacht als gevolg van onzekerheden in de gebruikte invoergegevens. Zet uiteen, welke betekenis deze variatie voor de besluitvorming heeft.
- Geef aan, hoe groot de kans is dat de gegevens van dit milieu-effectrapport bij verwachte besluitvorming en uitvoering van de werkzaamheden veranderd zijn ten opzichte van de huidige situatie. Geef aan, welke gevolgen dit voor de actualiteitswaarde van het milieu-effectrapport kan hebben.

- Geef voor het tracé van het voorkeursalternatief, de alternatieven en het meest milieuvriendelijke alternatief aan, met welke extra maatregelen de te beschrijven milieugevolgen gemitigeerd dan wel gecompenseerd kunnen worden. Hiertoe behoren ook preventieve maatregelen om de kans op vrijkomen van chemische stoffen uit de kabel te minimaliseren.
Geef aan, welke kosten met het ten uitvoer leggen van mitigerende en compenserende maatregelen gemoeid zijn.
- Geef voor alle relevante aspecten de seizoensvariaties aan in verband met de keuze van het tijdstip van aanleg van de verbinding.
- Geef waar relevant voor alle hieronder genoemde aspecten (bodem, geluid, gebruik van water en bodem, ecologische aspecten, en andere effecten) aan, welke de effecten van de seizoensvariaties zijn.

Richtlijnen voor het studiegebied:

- Het studiegebied is het gebied zoals gedefinieerd in hoofdstuk 6 van deze richtlijnen.
- Beschrijf - waar mogelijk aan de hand van kaarten - voor het tracé van het voorkeursalternatief, van de alternatieven en van het meest milieuvriendelijk alternatief (waarbij per tracé een apart te definiëren en te motiveren onderzoeksgebied van toepassing is) de gevolgen voor het milieu vanuit de volgende gezichtspunten:

Bodem

- Geef ter plaatse van het tracé de verstoring van de natuurlijke opbouw van het sediment aan. Geef de mate en ruimtelijke spreiding van de verstoring aan. Geef aan hoe reversibel deze verstoring is door natuurlijke dynamiek van de (zee-)bodem.
- Geef de veranderingen aan die gedurende de levensduur van de kabel kunnen worden verwacht in de ligging van het zeebodemoppervlak langs de kabeltracés.
- Licht toe hoe de milieu-effecten bij ruiming van de kabel zich verhouden tot de milieu-effecten bij aanleg. Weeg daarbij de milieu-effecten bij ruiming af tegen die van het laten liggen van de kabel.

Oppervlaktewater.

- Geef per tracé-alternatief de mate en duur van vertroebeling als gevolg van opwerveling van bodemsediment aan, afhankelijk van de methode van aanleg c.q. verwijdering.

Gebruik van bodem en water.

- Geef per tracé-alternatief aan welke gevolgen aanleg, beheer en verwijdering van de voorgenomen elektriciteitsverbinding op andere activiteiten (met name visserij, schelpenwinning, scheepvaart (incl. ankeren), militaire activiteiten, recreatie en zand- en grindwinning, andere infrastructuur, ontwikkeling op huidige Maasvlakte en van de Tweede Maasvlakte, berging en transport van baggerspecie, olie- en gaswinning) hebben. Geef daarbij tevens aan, welke activiteiten vanuit oogpunt van (externe) veiligheid tijdelijk of permanent gebruikbeperkingen opgelegd krijgen.
- Geef aan welke invloed het project heeft op de zeekering als gevolg van de doorboring ervan of een andere soort van grondverzet daarin ten behoeve van aanleg, beheer en verwijdering van de kabel.
- Geef de invloed van het magnetisch veld van de kabels op het aardmagnetisch veld en haar betekenis voor de veiligheid van de scheepvaart aan.
- Geef voor ieder tracéalternatief de nautische aspecten en de risico's van het werken in en nabij een grote vaargeul aan.
- Beschrijf de kans op kabelbreuk of –beschadiging bijvoorbeeld door het gebruik van ankers of sleepnetten in de visserij. Geef aan, welke werkzaamheden (bijvoorbeeld baggeren) moeten plaatsvinden om de schade te herstellen en welke effecten hiervan het gevolg zullen zijn. Geef aan, op welke wijze negatieve effecten van kabelbreuk en –beschadiging zoveel mogelijk voorkomen kunnen worden.
- Geef de verwachte effecten van een calamiteit (leidingbreuk) in de kabel aan. Let daarbij op effecten op de zeebodem, de waterkwaliteit en de mariene fauna en flora.

Geluidhinder.

- Beschrijf de mate, de duur en de etmaalperioden waarin sprake is van een geluidsbelasting van de geluidgevoelige bestemmingen als gevolg van de aanleg en gebruik van de kabels. Beschrijf de effecten.
- Geef waar relevant de reikwijdte en tijdsduur van de verstoringen van de omgevingseigen geluiden als gevolg van aanleg en gebruik van de kabels aan. Maak daarbij gebruik van geluidcontourenkaarten. Geef de verstoringseffecten aan.
- Geef de relatieve toename van het geluidsniveau boven en onder water op de daarvoor gevoelige gebieden aan.

Ecologische aspecten.

- Geef de door aanleg en onderhoud en verwijdering (verstoring van de natuurlijke opbouw van het bodemsediment, opwerveling van bodemsediment en vertroebeling van oppervlaktewater) van de verbinding veroorzaakte verstoring van bodemflora en –fauna en van het mariene leven aan. Geef aan, of deze verstoring door rekolonisatie reversibel is.
- Beschrijf de kans op het vrijkomen van chemische stoffen uit de kabel, het isolatiemateriaal en de beschermde mantel. Geef aan, welke stoffen het hier potentieel betreft, hun (bio-) chemische afbreekbaarheid en hun gevolgen voor het milieu.
- Beschrijf de invloed van volbelaste kabels op de temperatuur van de zeebodem. Geef de tijdelijke en permanente thermische effecten op de ecosystemen aan.
- Geef aan, in hoeverre aanleg en gebruik van de verbinding effecten hebben op de verstoring van de rust van vogels en zeehonden, en indien relevant bijzondere soorten en vogels zoals genoemd in de EU-Habitatrichtlijn c.q. EU-Vogelrichtlijn..
- Geef op basis van een overzicht van de kennis over de effecten van wijzigingen in het aardmagnetisch veld op migrerende aquatische organismen een inschatting van de effecten van de gewijzigde veldsterkte op migrerende aquatische organismen en trekvogels. Geef voor het landgedeelte van het kabeltracé de magnetische veldsterkte aan van het DC-veld en van de wisselveldrimpels op maaiveldhoogte boven de kabelverbinding.

8. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN.

Artikel 7.10, lid 1, onder f, van de Wet milieubeheer:

"Het milieu-effectrapport bevat tenminste een vergelijking van de ingevolge artikel 7.10, lid 1, onder d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven".

De vergelijking van alternatieven moet het bevoegd gezag onder meer voldoende informatie verschaffen om - waar het de milieu-aspecten van de betroffen activiteit betreft - een keuze te kunnen maken over het gewenste tracé van de elektriciteitsverbinding. Referentiepunt daarbij vormt uiteraard de autonome ontwikkeling van de toestand van het milieu.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

- Geef voor elk der alternatieven een beschouwing van de positieve en negatieve gevolgen per onderzocht (milieu-)aspect. Geef, indien aspecten gewogen worden, aan waarop de keuze van de gewichten gebaseerd is.
- Doorloop waar relevant de van toepassing zijnde afwegingskaders en geef aan welk resultaat de afweging oplevert. Betrek daarbij kosten van mitigering en compensatie.
- Geef aan, op welke wijze leemten in kennis en onzekerheden doorwerken in de vergelijking van alternatieven.
- Geef voor elk alternatief per onderzocht (milieu-)aspect een voorkeursvolgorde aan.
- Geef in vergelijkende zin voor het tracé van het basisalternatief en de alternatieve tracés de voor de besluitvorming relevante financiële aspecten aan.
- Geef per alternatief per milieu-aspect aan, op welke wijze aan normen en streefwaarden van het milieubeleid van nationale, provinciale en gemeentelijke overheden voldaan wordt.
- Geef per alternatief de mate aan, waarin de initiatiefnemer denkt zijn doelstellingen te kunnen verwezenlijken.

9. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE.

Artikel 7.10, lid 1, onder g, van de Wet milieubeheer:

"Het milieu-effectrapport bevat tenminste een overzicht van de leemten in de onder artikel 7.10, lid 1, onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens".

Het milieu-effectrapport moet aangeven over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens. Deze inventarisatie moet worden toegespitst op die milieuaspecten, die (vermoedelijk) in verdere besluitvorming een belangrijke rol spelen. Op die manier kan worden beoordeeld, wat de consequenties moeten zijn van het gebrek aan milieu-informatie.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

- Beschrijf, welke onzekerheden er zijn blijven bestaan, en wat hiervoor de reden is.
- Beschrijf, in hoeverre op korte termijn zou kunnen worden voorzien in de leemten in informatie.
- Geef de betekenis van de onzekerheden voor de besluitvorming weer.

Informatie, die voor de besluitvorming essentieel is kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen, maar moet in het milieu-effectrapport worden verstrekt.

10. EVALUATIE VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT.

Artikel 7.39 van de Wet milieubeheer:

“Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen”.

Conform de bepalingen van de Wet milieubeheer dient het bevoegd gezag een evaluatieprogramma op te stellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en om zonodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

Het bevoegd gezag moet aangeven op welke wijze en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen.

Het verdient aanbeveling, dat BritNed in het milieu-effectrapport reeds een aanzet tot een programma voor dit onderzoek geeft, omdat er een sterke koppeling bestaat tussen onzekerheden in de gebruikte voorspellingsmethoden, de geconstateerde leemten in kennis en het te verrichten evaluatieonderzoek.

In verband met het risico van vrijkomen van de kabel dient in de gebruiksfase de actuele diepte van de kabel gecontroleerd te worden. Indien effecten van elektromagnetische straling op migrerende aquatische organismen te verwachten zijn, zullen deze effecten gemonitord worden.

11. SAMENVATTING VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT.

Artikel 7.10, lid, onder h, van de Wet milieubeheer:

"Het milieu-effectrapport bevat tenminste een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven".

De samenvatting dient besluitvormers, insprekers en belangstellenden in korte tijd in staat te stellen zich een overzicht over de relevante resultaten van dit milieu-effectrapport te verwerven. Deze samenvatting verdient daarom bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn, en dient een goede afspiegeling van de inhoud van het milieu-effectrapport te zijn.

De volgende richtlijnen zijn van toepassing:

- Geef de hoofdpunten voor de besluitvorming weer.
- Geef de alternatieve tracés en wijzen van uitvoering van de 450 kV-
elektriciteitsverbinding tussen Groot-Brittannië en Nederland weer.
- Geef aan, op welke gronden het voorkeursalternatief, de andere alternatieven en het
meest milieuvriendelijke alternatief geselecteerd zijn.
Geef aan, op welke gronden de voorkeur voor het voorkeursalternatief berust.
- Geef de belangrijkste milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de
onderzochte alternatieven weer.
- Vermeld het resultaat van vergelijking van de alternatieven (zo mogelijk in
tabelvorm).
- Geef per alternatief de voor de besluitvorming relevante financiële aspecten aan.
- Geef belangrijke leemten in kennis aan.

REACTIE OP DE INSPRAAKREACTIES EN ADVIEZEN

In deze toelichting bij de richtlijnen geeft het bevoegd gezag kort aan, op welke wijze het de ingebrachte inspraakreacties bij het opstellen van de richtlijnen verwerkt heeft. Omdat verschillende inspraakreacties in veel gevallen dezelfde onderwerpen betreffen, heeft het bevoegd gezag ervoor gekozen deze toelichting aan de hand van een aantal per onderwerp geselecteerde hoofdpunten in te richten.

1. *Archeologische waarden.*

De Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) wijst op de gevolgen van de voorgenomen activiteit op archeologische waarden en verzoekt deze in het milieu-effectrapport in kaart te brengen. Tevens verzoekt de ROB aan te geven hoe negatieve gevolgen van de voorgenomen activiteit op archeologische waarden kunnen worden vermeden dan wel gemitigeerd.

Het bevoegd gezag heeft in de hoofdstukken 6 en 7 van deze richtlijnen bepalingen opgenomen inzake de beschrijving van archeologische waarden en van de gevolgen van de voorgenomen activiteit voor deze waarden.

2. *Ecologische waarden.*

De Vereniging Verontruste Burgers van Voorne en de Stichting De Noordzee en de Vereniging Onderzoek Flora en Fauna vragen bijzondere aandacht voor de bestudering van ecologische aspecten in het milieu-effectrapport. Daarbij denken zij aan ornithologische waarden, marien-ecologische waarden en aan de effecten van elektromagnetische straling op aquatische organismen.

Het bevoegd gezag heeft in de hoofdstukken 6 en 7 van deze richtlijnen bepaald, dat de door deze insprekers genoemde ecologische effecten dienen te worden geanalyseerd en dat de gevolgen van de voorgenomen activiteit op deze ecologische waarden in kaart dienen te worden gebracht.

3. *Beschermde gebieden.*

De Commissie voor de milieu-effectrapportage, de N.V. NUON, en het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam vragen aandacht voor de doorkruising van het zuidelijke tracé-alternatief door een Vogel- en Habitatrichtlijngebied en door een nog in te stellen Zeereservaat. Zij wijzen er op, dat het milieu-effectrapport voldoende informatie moet bevatten om de toets van de voorgenomen activiteit aan

de genoemde richtlijnen te kunnen doorlopen. De Commissie voor de milieu-effectrapportage beveelt aan, om voor doorsnijding van het nog in te stellen Zeereservaat eveneens de toets aan de habitatrichtlijn te doorlopen.

Het bevoegd gezag deelt de opvatting van de insprekers, dat voor doorsnijding van het Vogel- en Habitatgebied de toets aan het Europeesrechtelijke afwegingskader doorlopen zal moeten worden. Zij zal voor het in te richten Zeereservaat het bij de aard van dat gebied passende afwegingskader doorlopen. Naar oordeel van het bevoegd gezag zijn de richtlijnen voor het milieu-effectrapport zodanig, dat mag worden verwacht dat er voldoende milieu-informatie beschikbaar komt om de afwegingskaders naar behoren te kunnen doorlopen.

4. *Aantakking voor offshore windparken.*

De Stichting De Noordzee wijst op de mogelijke toekomstige ontwikkeling van offshore windenergie en informeert, of met een aantakking van toekomstige offshore windparken op de BritNedverbinding deze ook gebruikt kan worden voor het transport van elektriciteit van offshore windparken naar het vasteland.

Het bevoegd gezag heeft in hoofdstuk 4 van de richtlijnen opgenomen, dat in het milieu-effectrapport moet worden aangegeven of de mogelijkheid bestaat om in de toekomst via de BritNedverbinding door offshore windparken opgewekte elektriciteit naar het vasteland af te voeren.

5. *Effecten op Nederlandse energiemarkt.*

De Stichting De Noordzee vraagt zich af welke invloed de aanleg van de voorgenomen elektriciteitsverbinding zal hebben op de Nederlandse energiemarkt. Met name gaat het om het effect van invoer van elektriciteit op de positie van de Nederlandse warmtekrachtcentrales.

Het bevoegd gezag merkt op, dat in hoofdstuk 3 van deze richtlijnen een verplichting tot beschrijving van de achterliggende gronden, die aan de aanleg van de verbinding ten grondslag liggen, is opgenomen.

6. *Noordelijk tracé-alternatief.*

Het Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam geeft aan dat het in de startnotitie opgenomen noordelijke tracé naar hun oordeel niet realistisch is, omdat het te dicht is gelokaliseerd ten opzichte van nautische operaties (scheepvaartverkeer). Het Havenbedrijf pleit voor opname van een noordelijker gelegen tracé in het milieu-

effectrapport. De Commissie voor de milieu-effectrapportage pleit eveneens voor opname dit noordelijker gelegen tracé.

Het bevoegd gezag heeft in hoofdstuk 4 van de richtlijnen opgenomen, dat een tracé gelegen noordelijk van het in de startnotitie opgenomen noordelijke alternatief in het milieu-effectrapport bestudeerd dient te worden (het noordelijk plus alternatief).

7. *Eigendomsverhoudingen.*

De B.V. Transportnet Zuid-Holland (TZH) wijst er op, dat de voorgenomen activiteit (met name ten aanzien van de bouw van het converterstation) deels zal plaatsvinden op terreinen die een deel uitmaken van het terrein van de Maasvlaktecentrale waarop een gebruiksrecht van TZH rust. TZH wenst om die reden over de verdere procedure geïnformeerd te blijven dan wel er op de geëigende momenten bij betrokken te worden.

Het bevoegd gezag zal TZH van de voortgang van de procedure op de hoogte houden. Het maken van afspraken omtrent het concreet gebruik maken van het bij TZH in gebruik zijnde terrein van de Maasvlaktecentrale behoren tot de taak van de initiatiefnemer van het BritNedproject.

8. *Gevolgde procedure.*

De N.V. NUON is van oordeel, dat er voor de aanleg van de elektriciteitsverbinding tussen Groot-Brittannië en Nederland twee ruimtelijke besluiten nodig zijn, te weten een partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening en een wijziging van het streekplan van de provincie Zuid-Holland. Volgens de NUON zou ook voor elk van deze besluiten een apart milieu-effectrapport vereist zijn.

Het bevoegd gezag merkt op, dat voor de ruimtelijke inpassing van de voorgenomen elektriciteitsverbinding met één besluit, namelijk de partiële herziening van het Tweede Structuurschema Elektriciteitsvoorziening, volstaan kan worden. Dit besluit draagt uitsluitend een ruimtelijk karakter en is onderworpen aan de verplichting tot milieu-effectrapportage. Vanzelfsprekend dient de initiatiefnemer voor de concrete realisering van de verbinding vervolgens een aantal vergunningen te verkrijgen.

LIJST VAN BINNENGEKOMEN INSPRAAKREACTIES.

Inspreker	Datum
Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort	10-06-2002
Vereniging Verontruste Burgers van Voorne, Oostvoorne	20-06-2002
Stichting De Noordzee, Utrecht	20-06-2002
Gemeentelijk Havenbedrijf Rotterdam, Rotterdam	21-06-2002
Vereniging Flora en Fauna, Wageningen	21-06-2002
B.V. Transportnet Zuid-Holland, Voorburg	24-06-2002
N.V. NUON Energy Trade & Wholesale, Amsterdam	24-06-2002

's-Gravenhage, maart 2004.

mr. L.J. Brinkhorst
Minister van Economische Zaken

Sybilla M. Dekker
Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

Colofon

Dit is een publicatie van het
Ministerie van Economische Zaken.

's-Gravenhage, juni 2006

Extra exemplaren kunt u bestellen via
www.ez.nl/publicaties
of door te bellen naar 0800-6463951.

Informatie

Directoraat-Generaal voor Ondernemen en Innovatie
Bezuidenhoutseweg 30
Postbus 20101
2500 EC 's-Gravenhage
Internet: www.ez.nl

Publicatienummer: o6ET09